

Håndtere det uforutsette – hvordan best overføre erfaringer fra en hendelse til den neste?

Nasjonal helseberedskapskonferanse, 27. oktober 2022

Fylkesberedskapssjef Yngve Årøy

Statsforvalteren i Agder

24.10.2022

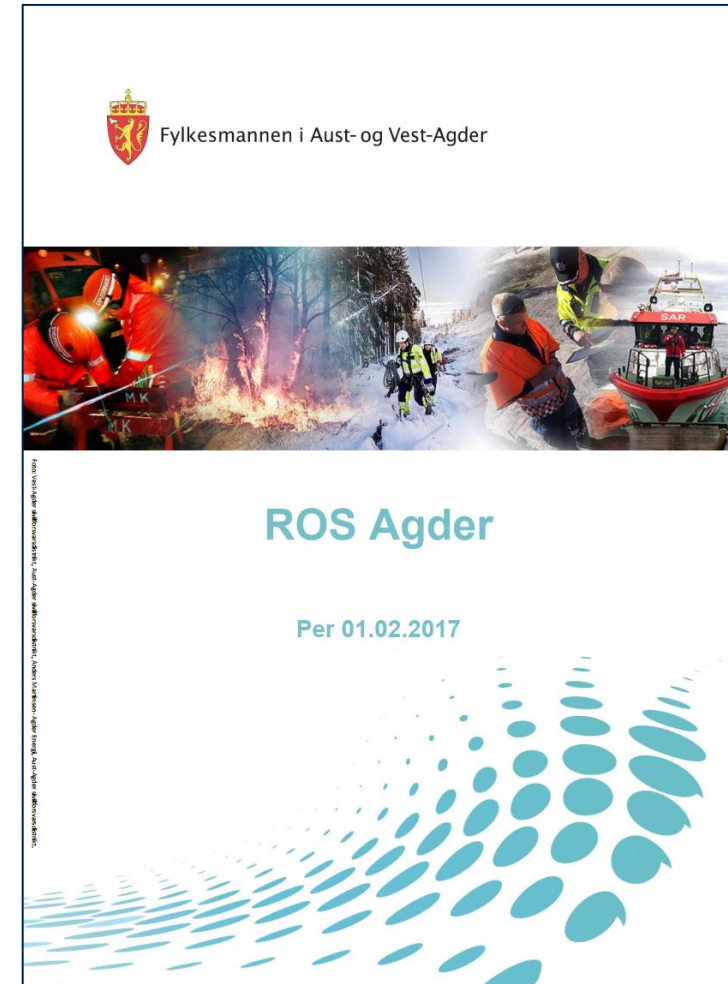
Den ukjente (uforutsette) hendelsen

Hva ligger i begrepet «ukjent hendelse»?

- Omfang
- Geografisk
- Tidsmessig
- Type

Hvorfor inntreffer de?

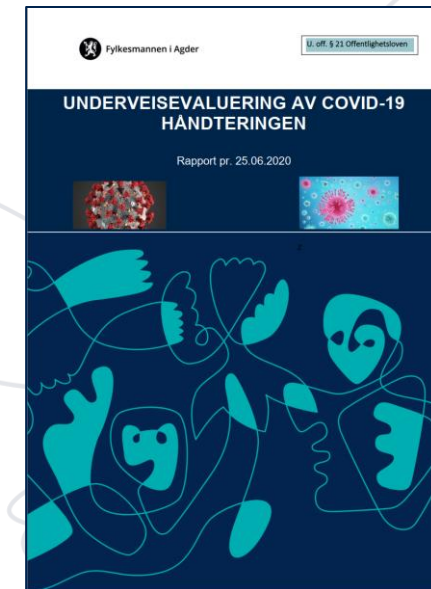
- Klimautviklingen
- Ny teknologi
- Gjensidige avhengigheter
- Globalisering

Hvordan forbereder vi oss på det uforutsette?

- Forskning
- Evaluering av hendelser
- Kompetanse
- ROS-analyser
- Grunnberedskap
  - Planverk
  - Prosedyrer og organisering
  - Redundans/kontinuitet

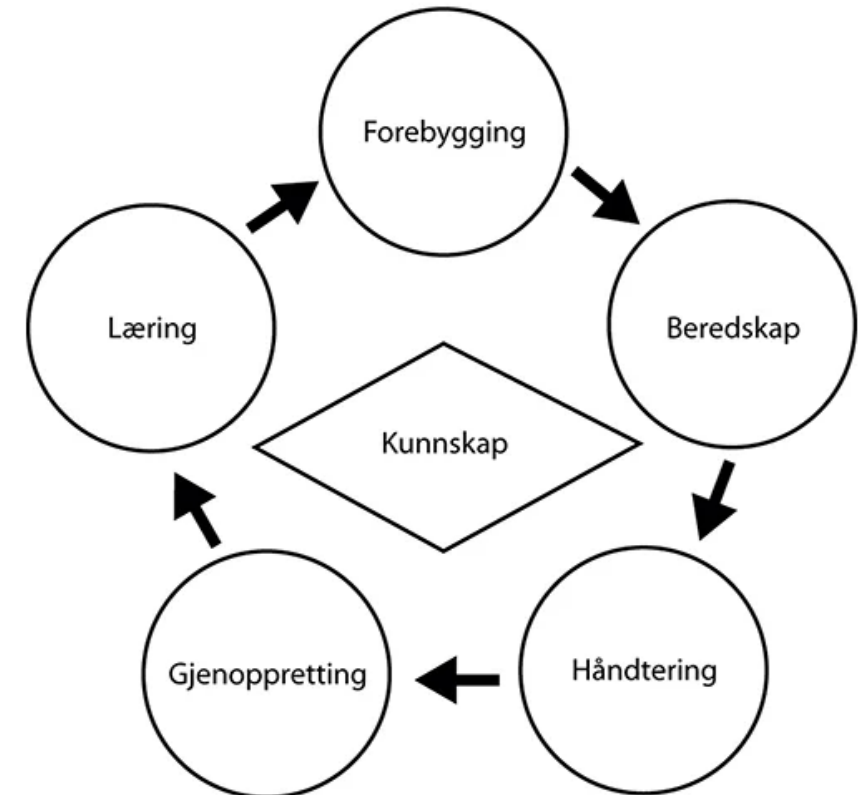

Meld.St. 10 (2016-17) – Risiko i et trygt samfunn

Regjeringen vil:

- innføre krav til oppfølging av funn fra hendelser og øvelser innenfor samfunnssikkerhetsområdet i sivil sektor i den statlige forvaltningen
- at alle hendelser og øvelser i utgangspunktet skal evalueres og funn og læringspunkter skal følges opp gjennom en ledelsesforankret tiltaksplan
- at oppfølging av øvelser og hendelser ikke skal anses som avsluttet før alle punktene i tiltaksplanen er fulgt opp tilfredsstillende
- at resultater av oppfølgingen av øvelser og hendelser over en viss størrelse/alvorlighetsgrad skal rapporteres til overordnet instans

Forutsetninger for god evaluering

- God informasjonsstyring under hendelsen
  - Dokumentering
  - Strukturering av dokumentasjon, sporbarhet
- Bred involvering
- God evalueringskultur – vilje, ydmykhet
- Tidspunkt for evaluering – ikke for tidlig, ikke for sent
- Ledelsesforankring
- Tiltaksplan – prioritert, ansvarsfastsatt, kostnadsberegnet

Beredskapssjef om øvingar: – Vi har sløst bort millionar av kroner

No etterlyser beredskapssjefen i Agder betre oppfølging av øvingar. Han meiner vi har meir enn nok rapportar som er lagt ned i ein skuff.

I etterpåklokskapens tindrende klare lys

En aktørs vurderinger og beslutninger i en hendelse må vurderes ut fra situasjonsforståelsen som forelå på det aktuelle tidspunktet og ikke den situasjonsforståelsen som foreligger på evalueringstidspunktet.

Aktøren kan kritiseres hvis han fatter feil beslutning basert på den foreliggende situasjonsforståelsen eller hvis han burde gjort mer for å skape seg en tilfredsstillende situasjonsforståelse.

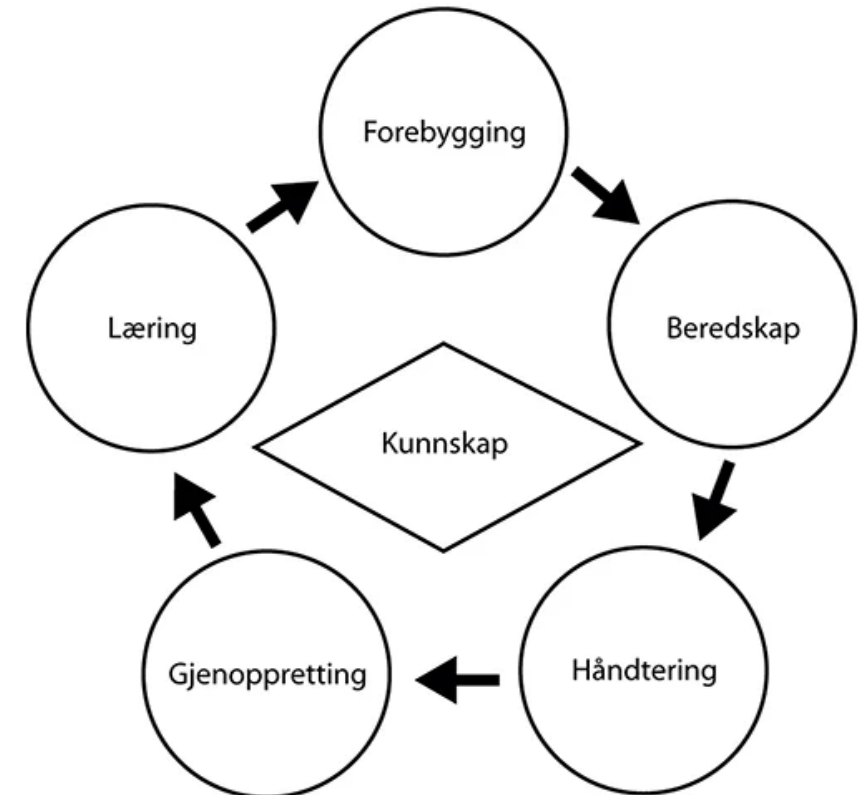
Og så da?

- Forskrift om kommunal beredskapsplikt §8:

Kommunen skal etter øvelser og uønskede hendelser evaluere krisehåndteringen. Der evalueringen gir grunnlag for det skal det foretas nødvendige endringer i risiko- og sårbarhetsanalysen og beredskapsplaner.

- Meld.St. 10 (2016-17):

Oppfølging av øvelser og hendelser skal ikke anses som avsluttet før alle punktene i tiltaksplanen er fulgt opp tilfredsstillende.

Hvordan vet vi at vi har lært?

Versjon av 05.09.2022

ØVINGSDIREKTIV ØVELSE LINDESNES 13.9.2022

(En øvelse med vekt på erfaringslæring og systematisk oppfølging)

Side 1 av 20

EVALUERINGSRAPPORT ETTER KRAFTIG SNØVÆR I ØSTRE AGDER 7.-12. DESEMBER 2021

Oppsummering av tiltak

Temu	Tiltak	Innmeldt av	Ansvarlig
Værsling	Det må etableres rutiner i værsm.no for å oppdatere værslingsmottakere på endringer i utsendte værslir.	SF	MET
	SFS værslingsliste må inkludere NVAS, AKT og NLF	SF	SF
	VTS må ha rutiner og kommunikasjonsmidler for å varsle tungtrafikken om relevante forhold knyttet til utfordrende framkommelighet, som f.eks. anbefalt kjørefremstøt og tilgjengelige biloppstillingsplasser.	SF	SVV
	Det bør gjennomføres en grundig gjennomgang av rutinene for håndtering av tungbiltrafikk under krevende framkommelighetsforhold.	SF	SF
	Der det er autoværn som midtdeler bør det med jevne mellomrom være en mulighet for en hurtigkobling for å slippe over trafikk i motsatt kjørefelt eller ut på annet veinett. Dette må tas høyde for i planleggingen av fremtidige veanlegg.	NLF/SF	SVV/NVAS
Samferdsel og framkommelighet	Oppstillingsplasser for tungtrafikken må klargjøres og kunnsløres tidlig.	SF	Agder FKOM/ SVV/NVAS
	Forhold rundt tilgang på bergingsressurser må avklares: <ul style="list-style-type: none"> - Hvem har rekvireringsmyndighet? - Hvem betaler regningen? - Hvordan plasseres bergingsressurser i forhold til hendelsesområdet? - Hvilke ressurser er tilgjengelige? 	SF	Agder FKOM/ SVV/NVAS/ Agder PD
	Ved kjøreforhold med potensial for framkommelighetsutfordringer bør nyere felt på firefelts motorveier reserveres for parkering av tungkjøretøyer.	NLF	NVAS/SVV
	Omkjøringsveier må være forberedt for bruk ved mulige framkommelighetsutfordringer. Kjøretøy med god nok framkommelighet bør vurderes til å bruke disse.	NLF	Agder FKOM/ SVV/NVAS
	Tungbiljåførere må informeres på kontrollstasjonene og ved bruk av variable skilt på flere språk om mulige utfordringer lenger fram på strekningen slik at de ikke kjører seg inn i problemer.	NLF	NVAS/SVV
Samordning og ledelse	SVV må gjøre en endelig avklaring av rolle- og ansvarfordeling mellom sine avdelinger.	SF	SVV
	VTS må tildeles ansvar for å etablere, vedlikeholde og formidle et felles vegsituasjonsbilde. De må styrkes personellmessig, teknologisk og prosedyremessig.	SF	SVV
	Det må etableres et geografisk informasjonssystem for presentasjon og formidling av situasjonsbildet som er felles for alle beredskapsaktører.	SF	OSB
	Det må tidlig iverksettes tiltak for å etablere et situasjonsbilde over de som sitter fast i en kis.	SF	Agder PD
	Alle aktører må bedre sin evne til å vurdere potensialet i et farevarsel basert på erfaringene fra denne hendelsen.	SF	Alle aktører
	Alle relevante aktører må inkluderes i fylkesberedskapsrådet ved hendelser som berører deres virksomhet.	SF	SF
	Deltakelse fra MET i møtene i Fylkesberedskapsrådet må videreføres.	SF	SF/MET
Samvirkereferanse på taktisk nivå må etableres tidlig for rask informasjonsutveksling, felles situasjonsforståelse og detaljkoordinering av tiltak.	Agder PD/SVV	Berørte aktører på taktisk nivå	
Det bør gjennomføres temedag/øvelse på framkommelighetsscenario høsten 2022.	SF	Alle	
Kritisk infrastruktur	Videreføre god praksis med å ta kontakt med potensielt berørte kommuner i forkant av mulig kraftuttall.	Froland kommune	AEN
	Sårbarheten for kraftuttall i de områder som fikk utfall denne gangen bør vurderes.	Froland kommune	AEN/KEIV-prosjektet
Media og kommunikasjon	Infopool Agders rolle som forum for informasjonssamordning presiseres og tydeliggjøres.	SF	SF
	Ved hendelser bør nettavisene bør gi allmenn tilgang til sin dekning.	NLF	Media
Kommunene	Det må etableres et nasjonalt, lokasjonsbasert SMS-varslingsystem.	Agder PD	OSB
	Tvedestrand idrettspark vurderes som mulig eller alternativ EPS-lokasjon.	Tvedestrand kommune	Tvedestrand kommune
	Påse at man er proaktiv mht. å mobilisere nok personell i forkant av en hendelse.	Tvedestrand kommune	Alle
	Ikke ta for gitt at alle skjønner omfanget av situasjoner som oppstår. Ta heller en telefon for mye enn en for lite for å sjekke hverandres oppfattelse av faktisk situasjon.	Tvedestrand kommune	Alle
	Grundigere kartlegging av hvilke reserver bryteentreprenørene kan mobilisere.	Risør kommune	Risør kommune
	Vurdere EPS-planer mht. flere forberedte lokaler ved E18 (Brokelandsheis - Sunde bru).	Gjerstad kommune	Gjerstad kommune
Gjennomføre opplæring og praktisk trening med hjemmesykepleien i bruk av alternativt samband (nødnett, lektredioer)	Gjerstad kommune	Gjerstad kommune	

Helhetlig samfunnssikkerhets- og beredskapsarbeid

